

Eiropas Savienības
Padome

**Briselē, 2018. gada 25. jūnijā
(OR. en)**

**7663/18
ADD 1 DCL 1**

**WTO 55
SERVICES 11
FDI 11
COASI 73**

DEKLASIFIKĀCIJA

Dokuments:	7663/18 ADD 1 RESTREINT UE/EU RESTRICTED
Datums:	2018. gada 8. maijs
Jauns statuss:	Publiski pieejams

Temats:	Sarunu norādes attiecībā uz brīvās tirdzniecības nolīgumu ar Austrāliju
---------	---

Pielikumā pievienota iepriekš minētā dokumenta deklasificēta versija.

Šā dokumenta teksts ir identisks iepriekšējai versijai.

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 8. maijā
(OR. en)

7663/18
ADD 1

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

WTO 55
SERVICES 11
FDI 11
COASI 73

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
Temats:	Sarunu norādes attiecībā uz brīvās tirdzniecības nolīgumu ar Austrāliju

Pēc 2018. gada 8. maija diskusijām Pastāvīgo pārstāvju komitejā pielikumā pievienotas sarunu norādes attiecībā uz brīvās tirdzniecības nolīgumu ar Austrāliju; tās paredzēts pieņemt Ārlietu padomē (Tirdzniecība) 2018. gada 22. maijā.

DECLASSIFIED

SARUNU NORĀDES ATTIECĪBĀ UZ BRĪVĀS TIRDZniecĪBAS NOLĪGUMU AR AUSTRĀLIJU

A. NOLĪGUMA BŪTĪBA UN DARBĪBAS JOMA

Nolīgumā būtu jāietver tikai noteikumi par tirdzniecību un jomām, kas saistītas ar ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, kurus piemēro pušu starpā.

Nolīgumam vajadzētu būt vērienīgam, visaptverošam un pilnībā atbilstošam Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) noteikumiem un pienākumiem. Sarunas būtu jārisina un jānoslēdz, ņemot vērā saistības saskaņā ar PTO. Nolīgumā būtu jāparedz augsta līmeņa mērķi, kuri pārsniegtu pašreizējās PTO saistības.

Nolīgumā būtu jāparedz preču tirdzniecības, pakalpojumu un ārvalstu tiešo ieguldījumu pakāpeniska un abpusēja liberalizācija. Tajā būs ietverti detalizēti noteikumi par citām ar tirdzniecību saistītām jomām, kādas precizētas tālāk tekstā, lai veicinātu, atvieglotu vai reglamentētu šādu tirdzniecību un ārvalstu tiešos ieguldījumus. Visas saistības saskaņā ar nolīgumu tiek uzņemtas ar mērķi panākt tiešu un tūlītēju ietekmi uz tirdzniecību un, attiecīgā gadījumā, kopīgo ES noteikumu darbības jomā. Sarunas tiks risinātas paralēli par visiem elementiem, un tie veidos daļu no vienota kopuma, kas nodrošina līdzsvarotu iznākumu starp nodokļu atcelšanu, lieku tirdzniecībai radītu regulējuma šķēršļu likvidēšanu un noteikumu uzlabošanu, kas dos būtiskus rezultātus katrā no minētajiem komponentiem un faktiski darīs tirgus savstarpēji pieejamus.

Nolīgumā būtu jāietver pienākumi tikai tajās jomās, kuras ir nolīguma abu pušu visu piemērojamo iestāžu un struktūru kompetencē.

Ar nolīgumu būtu jānodrošina, lai visi pārvaldes līmeņi, tostarp decentralizētās iestādes un attiecīgās struktūras, faktiski ievērotu nolīguma noteikumus.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Nolīgumā būs atzīts, ka ilgtspējīga attīstība ir primārs mērķis pusēm un ka tās tieksies nodrošināt un sekmēt starptautisku vides un darba jomas nolīgumu un standartu ievērošanu. Nolīgumam būtu arī jāpalīdz veicināt ilgtspējīgu attīstību un plašākas ES vērtības, piemēram, cilvēktiesības, cita starpā ietverot ar tirdzniecību saistītus noteikumus par darbu un vidi, tostarp ar uzņēmumu sociālās atbildības palīdzību, par atbildīgu zemes, zvejniecību un mežu īpašumtiesību pārvaldību, atbildīgiem ieguldījumiem lauksaimniecībā un pārredzamību. Lai pievērstos šādiem pasākumiem, visā nolīgumā būtu jāņem vērā ilgtspējīga attīstība, tostarp, ietverot īpašu nodaļu par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kurā būtu iekļauti gan sociālie, gan vides jautājumi.

Nolīguma tirdzniecības un ieguldījumu noteikumu ietekme uz ekonomiku, vidi un sociālo jomu būtu jāpārbauda, izmantojot neatkarīgu ilgtspējas ietekmes novērtējumu (IIN), kas būtu jāveic paralēli sarunu norisei. Komisijai būtu jānodrošina, ka IIN tiek veikts, īstenojot regulāru dialogu ar visām iesaistītajām personām no pilsoniskās sabiedrības. IIN būtu jāpabeidz pirms nolīguma parafēšanas, un novērtējuma konstatējumi būtu jāņem vērā sarunu procesā. Novērtējuma mērķis būtu: a) precizēt nolīguma ticamāko ietekmi uz ilgtspējīgu attīstību un klimatu un potenciālo ietekmi citās valstīs, jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs un attiecīgos gadījumos aizjūras valstīs un teritorijās un tālākajos reģionos; b) ierosināt pasākumus ar mērķi palielināt ieguvumus no nolīguma un novērst vai samazināt iespējamu negatīvu ietekmi.

B. IEROSINĀTAIS NOLĪGUMA SATURS

Preambula, vispārīgi principi

Preambulā būtu jāatgādina, ka partnerattiecības ar Austrāliju ir balstītas uz kopīgiem principiem un vērtībām, kas atspoguļotas ES un Austrālijas pamatnolīgumā. Nolīgumam vajadzētu būt daļai no vispārējā politisko attiecību un institucionālā regulējuma, kas noteikts pamatnolīgumā ¹.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52016JC0051>.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Divpusējās tirdzniecības un ārvalstu tiešo ieguldījumu liberalizācijas nolūkā nolīgumā būtu arī jāpiemin *inter alia*:

- ES ārējās darbības principi un mērķi;
- pušu saistības attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību un starptautiskās tirdzniecības ieguldījums ilgtspējīgā attīstībā saistībā ar tās ekonomisko, sociālo un vides dimensiju, ietverot ekonomikas attīstību, nabadzības mazināšanu, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem, vides un dabas resursu aizsardzību un saglabāšanu;
- pušu apņemšanās pilnībā ievērot tiesības un pienākumus, kuri izriet no dalības PTO;
- pušu apņemšanās palielināt patērētāju labklājību, izmantojot politiku, kas nodrošina patērētāju augsta līmeņa aizsardzību un ekonomisko labklājību;
- pušu apņemšanās novērst un atcelt ar tarifiem nesaistītus šķēršļus un ierobežojumus tirdzniecībai un tiešajiem ārvalstu ieguldījumiem;
- tiesības reglamentēt saimniecisko darbību sabiedrības interesēs atbilstoši starptautiskām saistībām, lai sasniegtu leģitīmus sabiedriskās politikas mērķus (piemēram, sabiedrības veselības aizsardzība un veicināšana, sociālie pakalpojumi, sabiedrības izglītošana, drošība, vide, sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju aizsardzība, privātums un datu aizsardzība un kultūras daudzveidības aizsargāšana un veicināšana);
- mērķis, ka ar nolīgumu būtu jāizveido jauns regulējums pušu ekonomiskajām attiecībām un vispirmām kārtām tirdzniecības un ārvalstu tiešo ieguldījumu attīstīšanai;
- pušu kopīgais mērķis ņemt vērā īpašās grūtības, kas rodas maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), piedaloties tirdzniecības un ārvalstu tiešo ieguldījumu attīstīšanā;

- pušu apņemšanās sazināties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību, tostarp privāto sektoru, arodbiedrības un citas nevalstiskās organizācijas.

Mērki

Ar nolīgumu būtu jāapstiprina kopīgais mērķis par pakāpenisku un abpusēju būtībā visas preču un pakalpojumu tirdzniecības un ārvalstu tiešo ieguldījumu liberalizāciju, pilnībā ievērojot PTO noteikumus, it īpaši Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (*GATT*) XXIV pantu un Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību (*GATS*) V pantu.

Ar nolīgumu būtu jānodrošina augsta līmeņa piekļuve publiskā iepirkuma tirgum un ar tirdzniecību saistītas intelektuālā īpašuma tiesības (IĪT), ieskaitot ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, un jāstiprina dialogs un sadarbība attiecībā uz tehnisko un tiesisko regulējumu.

Nolīgumā būtu jāatzīst, ka ilgtspējīga attīstība ir pušu vispārējais mērķis, un būtu jānodrošina un jāsekmē starptautisko vides un sociālo nolīgumu un standartu ievērošana, lai veicinātu tirdzniecību. Visā nolīgumā būtu jāņem vērā ilgtspējīga attīstība, ar to saprotot ekonomisko attīstību atbilstoši vides un sociāliem jautājumiem. Ar nolīgumu būtu jānodrošina, ka puses neveicinātu tirdzniecību vai ārvalstu tiešos ieguldījumus, pazeminot valsts tiesību aktu prasības un standartus tādās jomās kā vide, darbs vai drošības un veselības aizsardzība darbā vai mīkstinot darba pamatstandartus vai tiesību aktus, kuru mērķis ir kultūras daudzveidības aizsardzība un veicināšana.

Preču tirdzniecība

Ievedmuitas un izvedmuitas nodokļi un ar tarifiem nesaistīti pasākumi

Nolīguma mērķis ir nodrošināt pēc iespējas lielāku tirdzniecības liberalizāciju. Nolīgumā būtu jāietver būtībā visa preču tirdzniecība pušu starpā. Nolīgumam stājoties spēkā, būtu jālikvidē tarifi lielākajā daļā pozīciju. Nolīguma mērķim vajadzētu būt abpusēji atcelt ievadmuitas nodokļus un nodevas ar līdzvērtīgu ietekmi, parasti ne vairāk kā septiņu gadu laikā. Izņēmumi būtu jāsamazina līdz minimumam, un uz pašiem sensitīvākajiem produktiem būtu jāattiecina īpaši noteikumi, par kuriem būtu sarunās jāvienojas vissīkākajās detaļās. Piemēram, būtu jāapsver daļēja liberalizācija – kā, piemēram, tarifa likmes kvotas, ilgāki pārejas periodi vai citi pasākumi – attiecībā uz dažiem lauksaimniecības produktiem, ņemot vērā cita starpā Savienības tālāko reģionu īpašās vajadzības un citu tirdzniecības nolīgumu rezultātus.

Sarunām par tarifu samazināšanu būtu jānotiek, pamatojoties uz nodokļiem, ko ES piemēro *erga omnes* sarunu sākšanas dienā, un uz nodokļiem, ko Austrālija piemēro *erga omnes* sarunu sākšanas dienā.

Būtu jāaizliedz visi izvedmuitas nodokļi vai nodevas vai jebkādi citi pasākumi ar līdzvērtīgu ietekmi, un nebūtu jāievieš jauni pasākumi.

Ar nolīgumu būtu jāaizliedz jebkādi tirdzniecības aizliegumi vai ierobežojumi pušu starpā, ieskaitot kvantitatīvus ierobežojumus vai prasības par atļaujas saņemšanu, ko nepamato tālāk tekstā minētie īpašie izņēmumi, un nolīgumā būtu arī jāparedz pastiprinātas prasības attiecībā uz importa un eksporta licencēšanu, remontētām precēm, pārkraušanu, pārveidotām precēm un izcelsmes marķēšanu.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Izcelsmes noteikumi

Izcelsmes noteikumiem un noteikumiem, kas paredz administratīvo sadarbību, būtu jāatvieglo tirdzniecība un jābūt vienkāršākiem, un jāņem vērā ES standarta preferenciālie izcelsmes noteikumi un ES intereses.

Krāpšanas apkarošanas pasākumi

Nolīguma klauzulā par pastiprinātu administratīvo sadarbību būtu jānosaka procedūras un atbilstoši pasākumi, ko puses var piemērot, ja tiek konstatēts administratīvās sadarbības trūkums muitas jautājumos, attiecībā uz pārkāpumiem un krāpšanu.

Administratīvo kļūdu novēršana

Būtu arī jāietver noteikumi, lai kopīgi izskatītu iespēju pieņemt atbilstošus pasākumus gadījumos, kad kompetentās iestādes kļūdījušās preferenciālo izcelsmes noteikumu piemērošanā.

Muita un tirdzniecības atvieglošana

Nolīgumā būtu jāietver noteikumi, lai atvieglotu tirdzniecību starp pusēm, vienlaikus nodrošinot efektīvus kontroles pasākumus. Tāpēc nolīgumā būtu jāietver saistības par pušu noteikumiem, prasībām, formalitātēm un procedūrām attiecībā uz importu, eksportu un tranzītu, kas būtu vērienīgas un pārsniegtu PTO tirdzniecības atvieglošanas nolīgumā paredzēto.

Ar nolīgumu būtu jāveicina, ka tiek efektīvi īstenoti un piemēroti starptautiskie noteikumi un standarti muitas jomā un citas ar tirdzniecību saistītas procedūras, ieskaitot PTO noteikumus, PTO tirdzniecības atvieglošanas nolīgumu un Pasaules muitas organizācijas instrumentus, kā arī pārskatīto Kioto konvenciju.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Nolīgumā būtu jāietver noteikumi, lai veicinātu pieredzes un paraugprakses apmaiņu konkrētās savstarpējo interešu jomās. Šīs jomas var ietvert tādus jautājumus kā noteikumu un procedūru modernizēšana un vienkāršošana, dokumentu standartizācija, tarifu klasifikācija, pārredzamība, savstarpēja atzīšana un iestāžu sadarbība.

Ar nolīgumu būtu jāveicina konverģence tirdzniecības atvieglošanas jomā, pamatojoties uz PTO tirdzniecības atvieglošanas nolīgumu un citiem attiecīgiem starptautiskiem standartiem un instrumentiem.

Ar nolīgumu būtu jāveicina tas, lai muitas iestādes efektīvi un iedarbīgi īstenotu IĪT attiecībā uz visām precēm, kurām piemēro muitas kontroli.

Nolīguma noteikumos par tirdzniecības atvieglošanu būtu jāņem vērā grūtības, kas rodas MVU, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem uzņēmējiem.

Nolīguma mērķim vajadzētu būt ieviest protokolu par savstarpēju administratīvo palīdzību muitas lietās, kurā tiktu ietverta palīdzība krāpšanas apkarošanas izmeklēšanās, ko veic muita (ietverot palīdzību pēc pieprasījuma, palīdzību bez iepriekšēja pieprasījuma un konfidencialitāti).

Ar tarifiem nesaistīti šķēršļi

Ar nolīgumu tiks risināti ar tirdzniecību saistīti regulējuma jautājumi un novērsti ar tarifiem nesaistīti šķēršļi. Par prioritāti būtu jānosaka noteikumi un procedūras, kas būtu jāietver, lai nodrošinātu nepamatotu ar tarifiem nesaistītu tirdzniecības šķēršļu likvidēšanu. Nolīgumā būtu arī jāparedz attiecīgas procedūras, lai nepieļautu, ka nākotnē rodas jauni ar tarifiem nesaistīti šķēršļi un citi nevajadzīgi šķēršļi tirdzniecībai, tostarp nodrošinot piemērojamo normatīvo aktu pārredzamību. Ar nolīgumu būtu arī jārisina lokalizēšanas prasības.

Ar tarifiem nesaistīti šķēršļi, kas attiecas uz konkrētiem ražojumiem, būtu jānovērš uz pieprasījuma un piedāvājuma pamata vienlaikus ar informācijas apmaiņu par tarifu koncesijām. Ņemot vērā to, cik būtiski ir veicināt nolīguma mērķus un uzlabot piekļuvi tirgum lielākā mērā, nekā tas tiek nodrošināts, izmantojot horizontālos noteikumus, nolīgumā būtu jāietver saistības konkrētos sektoros ar tarifiem nesaistītu šķēršļu jomā, kas cita starpā attiektos uz precēm, kas palīdz apkarot klimata pārmaiņas un aizsargāt vidi, un uz citām kopīgu interešu jomām.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Nolīgumā būtu jāietver noteikumi par valsts tirdzniecības uzņēmumiem, izvērtējot ikvienu varbūtēju konkurences izkropļojumu un šķēršļus tirdzniecībai, ko tie varētu radīt.

Tehniskie noteikumi, standarti un atbilstības novērtēšanas procedūras

Pusēm būtu ne vien jāapstiprina PTO Nolīguma par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā noteikumi, bet arī jāievieš vērienīgāki noteikumi, kuri ir balstīti uz minētajiem noteikumiem un papildina tos, lai atvieglotu pušu piekļuvi otras puses tirgum.

Nolīgumā būtu jāietver vairāki vispārīgi principi (piemēram, proporcionalitāte, nevajadzīgu ierobežojumu nepiemērošana, pārredzamība, nediskriminācija) un noteikumi, kuri ir balstīti uz PTO noteikumiem un papildina tos. Cita starpā, mērķiem vajadzētu ietvert pārredzamības palielināšanu, labas regulatīvās prakses veicināšanu, attiecīgu starptautisko standartu pieņemšanu, tehnisko noteikumu saderības un konverģences panākšanu, pamatojoties uz starptautiskiem standartiem, testēšanas un sertificēšanas prasību racionalizēšanu, piemēram, izmantojot uz risku balstītu pieeju atbilstības novērtēšanā (izmantojot arī atbilstības pašdeklarāciju sektoros, kur tas ir iespējams un pieņemams), un noteikumus, kuru mērķis ir tehnisko noteikumu saderība vairākos prioritāros sektoros un akreditācijas izmantošanas veicināšana.

Nolīgumā būtu jāietver noteikumi, kuru mērķis ir uzlabot informācijas izplatīšanu importētājiem un eksportētājiem.

Sarunās būtu jārisina jautājumi par attiecībām starp šo nolīgumu un esošo Savstarpējās atzīšanas nolīgumu ar mērķi uzlabot tā īstenošanu un nodrošināt efektīvāku sadarbību.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Sanitārie un fitosanitārie pasākumi

Pusēm būtu jābalstās uz PTO Nolīgumu par sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem un jāpārsniedz tā prasības ar mērķi atvieglot pušu piekļuvi otras puses tirgum, vienlaikus aizsargājot cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvību un veselību. Ņemot vērā attiecīgos starptautiskos noteikumus, ko paredz *IPPC* (Starptautiskā augu aizsardzības konvencija), *OIE* (Pasaules dzīvnieku veselības organizācija) un Pārtikas kodekss, nodaļā par sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem būtu jāietver tādi jautājumi kā pārredzamība un diskriminācijas aizliegums, nevajadzīgas kavēšanās novēršana, harmonizācija, līdzvērtības un alternatīvu pasākumu atzīšana, pušu veselības statusa un kaitēkļu statusa atzīšana, reģionalizācija, kontroles, pārbaudes un apstiprināšanas procedūras, revīzijas, sertifikācija, importa pārbaudes, ārkārtas pasākumi, uzņēmumu apstiprināšana bez iepriekšējas pārbaudes, ES mēroga eksporta atļaujas procedūru piemērošanas turpināšana (vienots subjekts), regulatīvā sadarbība, labāka sadarbība rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem jautājumos un tāda mehānisma izveide, ar kuru varētu efektīvi risināt konkrētas ar tirdzniecību saistītas problēmas attiecībā uz sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem.

No vienas puses eksportēti produkti atbilst importētājas puses piemērojamiem sanitārajiem un fitosanitārajiem standartiem.

Līdztekus BTN sarunām būtu jāapspiež jebkādi nepamatoti sanitārie un fitosanitārie tirdzniecības ierobežojumi ES lauksaimniecības produktiem.

Sarunās būtu jāievēro Padomes 1995. gada 20. februārī pieņemto sarunu norāžu noteikumi (Padomes dokuments 4976/95).

Nolīgumam nekādā veidā nevajadzētu kavēt Līgumā par Eiropas Savienības darbību paredzētā piesardzības principa piemērošanu Eiropas Savienībā.

Dzīvnieku labturība

Ar nolīgumu tiks veicināta sadarbības un apmaiņas turpināšana dzīvnieku labturības jomā, lai pārrunātu, *inter alia*, iespējamās saistības attiecībā uz līdzvērtību dzīvnieku labturības jomā pušu starpā.

Sarunu pamatā vajadzētu būt ES standartiem par dzīvnieku labturību.

Aizsardzības pasākumi

Nolīgumā būtu jāietver aizsardzības pasākumu klauzula, kurā būtu noteikts, ka ikviena no pusēm var veikt attiecīgus pasākumus saskaņā ar PTO Nolīgumu par 1994. gada *GATT* XIX panta īstenošanu vai PTO Nolīgumu par aizsardzības pasākumiem un Nolīguma par lauksaimniecību 5. pantu. Ar nolīgumu būtu arī jānodrošina papildu apspriešanās un tas, ka šādiem aizsardzības pasākumiem vajadzētu būt pēc iespējas mazākai kropļojošai ietekmei uz divpusējo tirdzniecību.

Lai maksimāli palielinātu liberalizācijas saistības un lai nodrošinātu vajadzīgo aizsardzību, ņemot vērā sensitīvu sektoru specifiku, nolīgumā principā būtu jāietver divpusējas aizsardzības klauzula, saskaņā ar kuru ikviena puse drīkst pilnībā vai daļēji atcelt preferences, ja otras puses ražojuma importa apjoms pieaug tādā apjomā un ar tādiem nosacījumiem, ka tas izraisa vai draud izraisīt nopietnu kaitējumu vietējai ražošanas nozarei.

Antidempinga un kompensācijas pasākumi

Nolīgumā būtu jāietver antidempinga un kompensācijas pasākumu klauzula, kurā būtu noteikts, ka ikviena no pusēm var veikt attiecīgus pret dempingu un/vai kompensējamām subsīdijām vērstus pasākumus saskaņā ar PTO Nolīgumu par 1994. gada *GATT* VI panta īstenošanu vai PTO Nolīgumu par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem. Nolīgumā būtu arī jāintegrē saistības, kas pārsniedz PTO noteikumu prasības šajā jomā saskaņā ar ES noteikumiem un iepriekšējiem nolīgumiem, tostarp attiecībā uz pārredzamību, sabiedrības interešu pārbaudi un mazākā nodokļa noteikumu.

Ar nolīgumu būtu jāatzīst, ka zaļās grupas maksājumi nekropļo tirdzniecību un tādēļ uz tiem principā nebūtu jāattiecinā antidempinga un antisubsidēšanas pasākumi.

Pakalpojumu tirdzniecība, ārvalstu tiešie ieguldījumi un digitālā tirdzniecība

Saskaņā ar *GATS V* pantu nolīgumam vajadzētu aptvert plašu sektoru loku un attiekties uz visiem pakalpojumu sniegšanas veidiem. Nolīgumā nebūtu jāparedz *a priori* izslēgšana no tā darbības jomas, izņemot audiovizuālo pakalpojumu izslēgšanu. No šīm sarunām tiks izslēgti pakalpojumi, kurus sniedz, realizējot valsts varas pilnvaras, kā tas definēts *GATS I* panta 3. punktā. Sarunu mērķim vajadzētu būt pakāpeniskai un savstarpējai pakalpojumu tirdzniecības un ārvalstu tiešo ieguldījumu uzņēmējdarbībā liberalizācijai, likvidējot ierobežojumus piekļuvei tirgum un valsts režīmam, plašāk nekā to paredz pušu PTO saistības un piedāvājumi, kas iesniegti saistībā ar sarunām par pakalpojumu tirdzniecības nolīgumu. Nolīgumā būtu jāietver noteikumi par izpildes prasībām attiecībā uz ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem.

Nolīgumā būtu arī jāietver reglamentējošās prasības. Tāpēc sarunās būtu jāietver tādi jautājumi kā:

- reglamentējošie noteikumi par pārredzamību;
- kvalifikāciju, licenču vai sertifikātu, kas piešķirti attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu, tostarp profesionālo kvalifikāciju, savstarpējas atzīšanas satvars;
- horizontālie noteikumi par valsts regulējumu, piemēram, noteikumi, kas nodrošina objektivitāti un tiesību aktos paredzēto kārtību attiecībā uz licencēšanas un kvalifikācijas prasībām un procedūrām; un
- reglamentējošie noteikumi konkrētiem sektoriem, ieskaitot jo īpaši telesakaru pakalpojumus, finanšu pakalpojumus, piegādes pakalpojumus un starptautiskos jūras transporta pakalpojumus.

Ņemot vērā aizvien pieaugošo tirdzniecības digitalizāciju, sarunu rezultātā būtu jāpanāk noteikumi, kas aptver digitālo tirdzniecību un pārrobežu datu plūsmas, patērētāju aizsardzību tiešsaistes vidē, elektroniskos uzticamības un autentificēšanas pakalpojumus, atvērtu interneta piekļuvi, nelūgtus tiešā mārketinga paziņojumus, starptautiskās viesabonēšanas nosacījumu uzlabošanu un vēršanos pret nepamatotām datu lokalizācijas prasībām, vienlaikus nedz risinot sarunas par ES personas datu aizsardzības noteikumiem, nedz ietekmējot tos un neskarot ES tiesību aktus.

Ar nolīgumu nevajadzētu liegt īstenot tādu pakalpojumu sniegšanas izņēmumus, kas ir attaisnojami ar attiecīgajiem PTO noteikumiem (*GATS XIV un XIVa pants*).

Nolīgumā var ietvert procedūru ievērošanas saistības attiecībā uz fizisku personu ieceļošanu un uzturēšanos uz laiku uzņēmējdarbības veikšanas nolūkos saskaņā ar pušu saistībām 4. režīmā. Tomēr nolīgumam nekādi nevajadzētu liegt pusēm piemērot valsts tiesību aktus, noteikumus un prasības attiecībā uz ieceļošanu un uzturēšanos, ja vien tās to nedara tā, ka tiek atceltas vai pasliktinās priekšrocības, kas ir paredzētas saskaņā ar nolīgumu. Joprojām vajadzētu būt piemērojamiem normatīvajiem aktiem un prasībām, kas ES ir spēkā attiecībā uz darba apstākļiem un darba tiesībām.

Nolīgumā būtu atkārtoti jāapstiprina, ka tas neliedz ES, tās dalībvalstīm un to nacionālajām, reģionālajām un vietējām iestādēm reglamentēt saimniecisko darbību sabiedrības interesēs, lai sasniegtu leģitīmus sabiedriskās politikas mērķus (piemēram, sabiedrības veselības aizsardzība un veicināšana, sociālie pakalpojumi, sabiedrības izglītošana, drošība, vide, sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju aizsardzība, privātums un datu aizsardzība un kultūras daudzveidības aizsargāšana un veicināšana). Būtu jā saglabā ES sabiedrisko pakalpojumu augstā kvalitāte saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un it īpaši Protokolu Nr. 26 par sabiedriskiem pakalpojumiem, kā arī ņemot vērā ES atrunas šajā jomā, ieskaitot *GATS*.

Kapitāla aprite un maksājumi

Nolīguma mērķim vajadzētu būt ierobežojumu atcelšanai attiecībā uz kārtējiem maksājumiem un kapitāla apriti, kas saistīti ar darījumiem, kuri liberalizēti saskaņā ar šo nolīgumu, un tajā būtu jāietver pārtraukšanas klauzula. Tajā būtu jāietver aizsardzības un izņēmuma noteikumi (piemēram, par Savienības ekonomisko un monetāro savienību un maksājumu bilanci), kuriem vajadzētu būt saskaņā ar LESD noteikumiem par kapitāla aprites brīvību.

Intelektuālā īpašuma tiesības (IĪT)

Nolīgums papildinās, izvēršīs un pārsniegs esošos noteikumus Līgumā par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (*TRIPS*) ar mērķi nodrošināt visu veidu intelektuālā īpašuma tiesību augstāka un atbilstoša līmeņa efektīvu aizsardzību un izpildi.

Nodaļā par IĪT būtu jāietver tādi temati kā autortiesības un blakustiesības, preču zīmes, dizainparaugi, patenti, augu šķirņu tiesības, neizpaužama informācija, kas ietver arī tirdzniecības noslēpumus, ģeogrāfiskās izcelsmes norādes (ĢIN) un labāka piemērošana. Ar nolīgumu būtu jācenšas uzlabot IĪT piemērošanas efektivitāti – arī digitālajā vidē un uz robežām (arī attiecībā uz eksportu).

Ar nolīgumu būtu jāizveido attiecīgi pušu sadarbības mehānismi, lai atbalstītu nodaļas par IĪT īstenošanu, kā arī regulārs dialogs intelektuālā īpašuma jomā, lai veicinātu informācijas apmaiņu par attiecīgo likumdošanas progresu, īstenošanas pieredzes apmaiņu un apspriešanos attiecībā uz trešām valstīm.

Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes (ĢIN)

Nolīgumā būtu jāparedz nolīgumā uzskaitīto ĢIN (vīni, stiprie alkoholiskie dzērieni, lauksaimniecības produkti un pārtikas produkti) augsta līmeņa tiešā aizsardzība un efektīva atzīšana, balstoties uz *TRIPS* 23. pantu, arī pret asociāciju izraisīšanu, labāka piemērošana (tostarp administratīva / *ex officio*), līdzāspastāvēšana ar "*bona fide*" agrākajām preču zīmēm, aizsardzība pret sekojošu nepatentēšanu un noteikumi par jaunu ĢIN pievienošanu. Būtu jārisina jautājumi saistībā ar atsevišķām agrākām tiesībām, piemēram, attiecībā uz augu šķirnēm, preču zīmēm, sugas vārdu vai citādu leģitīmu iepriekšēju izmantojumu, ar mērķi pienācīgā veidā atrisināt pastāvošos konfliktus. Turklāt sarunās tiks ietverti pasākumi saistībā ar ĢIN aizsardzību trešo valstu tirgos.

Visas nolīgumā uzskaitītās ĢIN būtu efektīvi jāaizsargā no nolīguma spēkā stāšanās dienas.

Sarunās būtu jārisina jautājumi par attiecībām starp šo nolīgumu un spēkā esošo ES un Austrālijas Vīna nolīgumu.

Publiskais iepirkums

Nolīguma mērķis būs visaptveroša un labāka savstarpēja piekļuve publiskā iepirkuma tirgiem, pārsniedzot Austrālijas piedāvāto saistībā ar pievienošanas PTO Nolīgumam par valsts iepirkumu (*GPA*). Tam vajadzētu ietvert visaptverošu iepirkuma tvērumu visos pārvaldes līmeņos (tostarp valsts līmenī un decentralizētā līmenī), tostarp sabiedrisko pakalpojumu nozarē, valsts uzņēmumos un uzņēmumos ar īpašām vai ekskluzīvām tiesībām un preču, pakalpojumu un publisko būvdarbu iepirkumu. Minētajā kontekstā puses atzīst savas valsts iepirkuma vides īpatnības un sensitīvos aspektus. Nolīgumā būtu arī jāapsver publiskās un privātās partnerības / koncesiju saistību ietveršana atbilstoši attiecīgajiem šīs jomas tiesību aktiem. Valsts režīmam būtu jānodrošina vismaz tikpat labvēlīgs režīms, kāds ir piešķirts vietējiem piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Procedūru ievērošanas saistībām būtu jābalstās uz noteikumiem, procedūrām un prasībām, kas noteiktas saskaņā ar PTO *GPA*. Saistībām it īpaši būtu jānodrošina pienācīgs process (piemēram, efektīvs pārskatīšanas mehānisms), ietvertā iepirkuma pārredzamība, elektronisku līdzekļu izmantošana, izvairoties no vietējā satura vai vietējās ražošanas prasībām un ļaujot iepirkuma procedūrās iekļaut diskriminācijas aizlieguma noteikumus vides un sociālu apsvērumu dēļ. Būtu jāapsver specifiska "terminoloģija" attiecībā uz pārredzamību, lai nodrošinātu skaidrību par piemērojamajiem iepirkuma noteikumiem un par pieejamajām iepirkuma iespējām ar mērķi sniegt uzņēmumiem viegli pieejamu informāciju.

Tirdzniecība un konkurence

Nolīgumā būtu jāietver noteikumi par konkurenci, ar kuriem risinātu jautājumus par konkurences noteikumiem un to īstenošanu, un tajā būtu jāiekļauj visiem uzņēmumiem piemērojamas pretmonopola un apvienošanās prasības. Nolīgumam būtu jāietver vispārēji piemērošanas principi, tostarp pārredzamība, nediskriminēšana, procedūru taisnīgums un pienācīgs process.

Nolīgumā būtu jāietver stingri un saistoši noteikumi par subsīdijām atbilstoši ES standartiem un principiem par valsts atbalstu. Tajā būtu arī jāietver saistoši noteikumi par valsts uzņēmumiem, noteiktajiem monopoluzņēmumiem un uzņēmumiem, kuriem piešķirtas īpašas tiesības un privilēģijas, lai nodrošinātu, ka tie neizkropļo konkurenci un nerada šķēršļus tirdzniecībai un tiešajiem ārvalstu ieguldījumiem.

Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU)

Nolīgumā būtu jāietver īpaša nodaļa par MVU. Nolīgumam būtu jāpalīdz MVU pilnībā izmantot nolīgumā paredzētās tirdzniecības priekšrocības, cita starpā palielinot informētības līmeni starp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un uzlabojot to piekļuvi informācijai par tirdzniecības un ieguldījumu iespējām, kā arī piekļuvi derīgai informācijai par noteikumiem, regulējumu un procedūrām, kas attiecas uz uzņēmējdarbības veikšanu, tostarp publisko iepirkumu.

Tirdzniecība un ilgtspējīga attīstība

Nolīgumā būs ietverti noteikumi par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības darba un vides aspektiem, kuri ir būtiski tirdzniecības un ārvalstu tiešo ieguldījumu kontekstā. Tam būtu jāveicina Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošana. Tajā būtu jāietver noteikumi, kuri veicina to, ka tiek ievēroti un efektīvi īstenoti attiecīgi starptautiski pieņemti principi un noteikumi, tostarp Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) darba pamatstandarti un pamata konvencijas, un daudzpusēji vides nolīgumi, tostarp ar klimata pārmaiņām saistīti nolīgumi, jo īpaši Parīzes nolīgums, un ar klimata pārmaiņu mazināšanu saistītas daudzpusējas iniciatīvas, tādas kā Starptautiskā Jūrniecības organizācijā paustās (SJO). Nolīgumam būtu jāietver katras puses apņemšanās pastāvīgi un neatlaidīgi censties panākt, lai tiktu ratificēta SDO pamatkonvencija par minimālo vecumu (C138).

Nolīgumā būtu atkārtoti jāapstiprina pušu tiesības īstenot regulējošo funkciju darba un vides jomā saskaņā ar pušu starptautiskajām saistībām un stimulējot nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību, tostarp ņemot vērā videi visizdevīgākos risinājumus. Tajā būtu vēlreiz jānorāda piesardzības principa ievērošana. Nolīgumā būtu jāietver noteikumi attiecībā uz to, ka darba un vides aizsardzības līmeni nevajadzētu pazemināt, lai veicinātu tirdzniecību un ārvalstu tiešos ieguldījumus. Tajos būtu jāietver saistības neatkāpties no valsts tiesību aktiem darba un vides jomā un nepieļaut to neīstenošanu.

Nolīgumam būtu jāveicina tas, lai tirdzniecība un ārvalstu tiešie ieguldījumi vairāk sekmētu ilgtspējīgu attīstību, pievēršoties arī tādām jomām kā tirdzniecības atvieglošana vides precēm un pakalpojumiem un klimatam draudzīgām precēm un pakalpojumiem un veicinot brīvprātīgas ilgtspējas nodrošināšanas sistēmas un uzņēmumu sociālo atbildību, ņemot vērā starptautiski atzītus instrumentus un mudinot puses izmantot starptautisku praksi, tostarp ESAO un konkrētu nozaru pamatnostādnes.

Nolīgumā būtu arī jāietver saistības, kuras veicinātu tirdzniecību ar likumīgi iegūtiem un ilgtspējīgi pārvaldītiem dabas resursiem, it īpaši attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, faunu un floru, ūdens ekosistēmām, mežsaimniecības produktiem, zivsaimniecību, un tajā būtu jāietver attiecīgie starptautiskie instrumenti un prakse. Nolīgumam būtu arī jāveicina tirdzniecība, kas sekmē pret klimata pārmaiņām noturīgu mazoglekļa attīstību.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Nolīgumā būtu jāparedz piemēroti noteikumi iepriekš minēto noteikumu efektīvai īstenošanai un uzraudzībai, kā arī mehānisms tam, lai pievērstos jebkādam pušu savstarpējām domstarpībām un censtos tās atrisināt, un jānodrošina pilsoniskās sabiedrības līdzdalības iespēja, tostarp regulāra apspriešanās un saziņas pasākumi.

Enerģētika un izejvielas

Nolīgumā būtu jāietver noteikumi ar tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem saistītu enerģētikas un izejvielu aspektu risināšanai. Nolīguma mērķim vajadzētu būt atvērtas, pārredzamas, nediskriminējošas un prognozējamas uzņēmējdarbības vides nodrošināšanai un konkurences noteikumiem neatbilstošas prakses ierobežošanai šajā jomā, izpētē-ražošanā un infrastruktūras pieejamībā. Ar to vajadzētu censties paredzēt īpašus noteikumus par izpēti, izpēti un ražošanas licencēm, īpašus noteikumus par piekļuvi tirgum, nediskriminējošus noteikumus par trešo pušu piekļuvi pārvades un sadales tīkliem un noteikumus par atjaunojamiem energoresursiem. Nolīgumā būtu arī jāietver noteikumi, kas atbalsta un vēl vairāk veicina tirdzniecību un ārvalstu tiešos ieguldījumus atjaunojamo energoresursu sektorā. Nolīgumam būtu arī jāveicina sadarbība iepriekš minētajās jomās. Ar nolīgumu vajadzētu censties veicināt ilgtspējīgas un drošas mazoglekļa ekonomikas attīstību, piemēram, ieguldījumus atjaunojamos energoresursos un energoefektīvos risinājumos.

Regulējuma pārredzamība

Nolīgumā būtu jāietver noteikumi par:

- publicēšanu (arī par vispārēji piemērojamiem pasākumiem publiskošanu) nediskriminējošā veidā un atvēlot samērīgu laiku piezīmju iesniegšanai attiecībā uz priekšlikumiem par vispārēji piemērojamiem pasākumiem;
- pieprasījumiem un kontaktpunktiem ar mehānismiem atbildes sniegšanai uz ieinteresēto pušu pieprasījumiem par ierosinātajiem vai spēkā esošajiem pasākumiem;

- tādu administratīvo procesu, kas, pamatojoties uz tiesību aktiem un ievērojot tos, nodrošina, ka ieinteresētajām personām ir pieejama informācija par vispārēji piemērojamu pasākumu darbību un tiem, uz ko process attiecas, ir nodrošināta pienācīga iespēja iesniegt viedokli, pirms tiek veikta jebkāda galīgā administratīvā rīcība;
- atbilstošām iespējām pārskatīt un pārsūdzēt administratīvu rīcību jomās, uz kurām attiecas nolīgums.
- kvalitatīva regulējuma veicināšanu un labu administratīvo praksi.

Regulatīvā sadarbība

Nolīgumā būtu jāietver transversālas prasības par regulējuma saskaņotību un pārredzamību efektīvu, izmaksu ziņā lietderīgu un saskaņotāku noteikumu izstrādei, pieņemšanai un īstenošanai, lai atvieglotu tirdzniecību. Nolīgumā būtu jāietver noteikumi par informācijas apmaiņas veicināšanu, labas regulatīvās prakses pastiprinātu izmantošanu un lielāku regulatīvo sadarbību, ņemot vērā nolīguma vispārējos principus un mērķus, īpaši pārredzamību un tiesības reglamentēt.

Tāpēc būtu jāapsver iespēja ietvert noteikumus par brīvprātīgu regulatīvo sadarbību starp ES regulatoriem un attiecīgajām Austrālijas iestādēm noteiktās specifiskās jomās, uz kurām neattiecas pašreizējais regulējums, un mehānisms, ar kuru varētu noteikt potenciālus šķēršļus, kuri būtu jānovērš ar regulatīvo sadarbību.

Institucionāli un nobeiguma noteikumi

Būtu jāizveido skaidra tiesiskā un institucionālā saikne starp nolīgumu un pamatnolīgumu. Tādējādi būtu jānodrošina ārēja saskaņotība, it īpaši attiecībā uz attiecīgo noteikumu esamību, piemērošanu, apturēšanu un izbeigšanu.

Ar nolīgumu būtu jāizveido īpaša vispārēja instance, kura uzraudzītu nolīguma īstenošanu. Pēc vajadzības var izveidot īpašu jomu komitejas vai darba grupas, un tām būtu jādarbojas vispārējās instances ietvaros.

Komisija saskaņā ar LESD 218. panta 3. punktu var iesniegt Padomei ieteikumus par iespējamām papildu sarunu norādēm.

Strīdu izšķiršana un mediācija

Nolīgumā būtu jāietver efektīvs un saistošs strīdu izšķiršanas mehānisms ar paātrinātu procedūru, it īpaši attiecībā uz šķīrējtiesas sastāvu un šķīrējtiesas procesa norisi. Strīdu izšķiršanas mehānismam vajadzētu būt pārredzamam, atklātam un būtu jābalstās uz pieredzi, kas iegūta PTO un saistībā ar citiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem. Tajā būtu jāietver noteikumi par apspriešanos un par elastīgu un ātru mediācijas mehānismu.

Vispārēji izņēmumi

Nolīgumā būtu jāietver vispārēji izņēmumi, kuri ir piemērojami attiecīgajām nolīguma daļām, tostarp par drošību, maksājumu bilanci, prudenciālo uzraudzību un nodokļu piemērošanu, pamatojoties uz PTO nolīgumu attiecīgajiem pantiem.

Autentiskās valodas

Nolīgumā, kuram vajadzētu būt vienlīdz autentiskam visās ES oficiālajās valodās, šajā nolūkā būtu jāietver valodas klauzula.

Citi jautājumi

Ar nolīgumu būtu jāatzīst patērētāju aizsardzības jautājumu nozīme un jāatbalsta patērētāju efektīva aizsardzība.

Pēc Komisijas veiktas analīzes un iepriekšējas apspriešanās ar Tirdzniecības politikas komiteju, un saskaņā ar ES Līgumiem nolīgumā var ietvert papildu noteikumus attiecībā uz tirdzniecības un ekonomiskajām attiecībām, ja sarunu laikā par to ir pausta abpusēja interese.

DECLASSIFIED